

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 23 września 2016 r.

Poz. 4329

UCHWAŁA NR XXVI/135/2016 RADY GMINY MALCZYCE

z dnia 30 sierpnia 2016 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Malczyce

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 8 i art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777), uchwala się, co następuje:

§ 1. Mając na celu realizację procesu rewitalizacji wyznacza się obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji w Gminie Malczyce, którego granice przedstawia mapa stanowiącą załącznik nr 1 do uchwały waz z Diagnozą stanowiącą załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Obszary, o których mowa w §1, stanowią tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, przestępczości, a także występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, technicznej, przestrzenno - funkcjonalnej i środowiskowej.

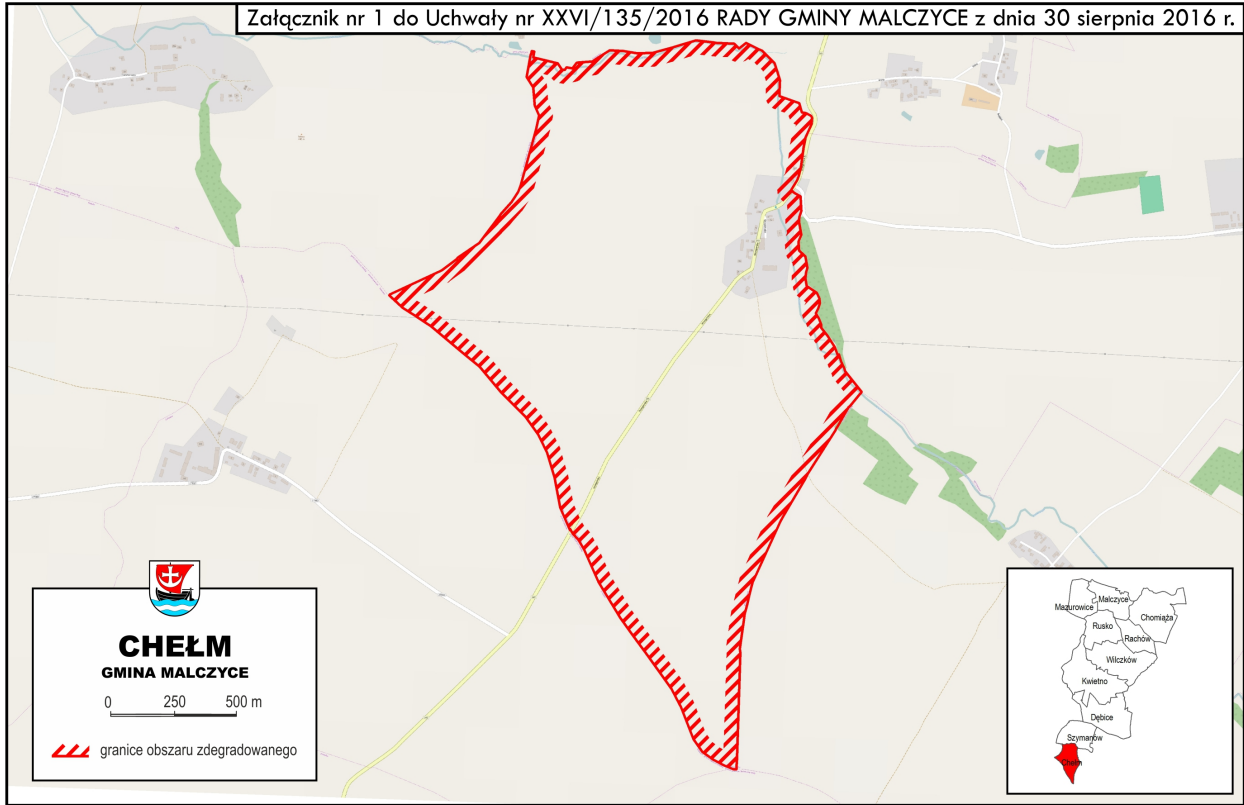
§ 3. Obszar rewitalizacji stanowi 0,86 % powierzchni Gminy Malczyce i na dzień przyjęcia uchwały jest zamieszkały przez 25,72 % mieszkańców.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Malczyce.

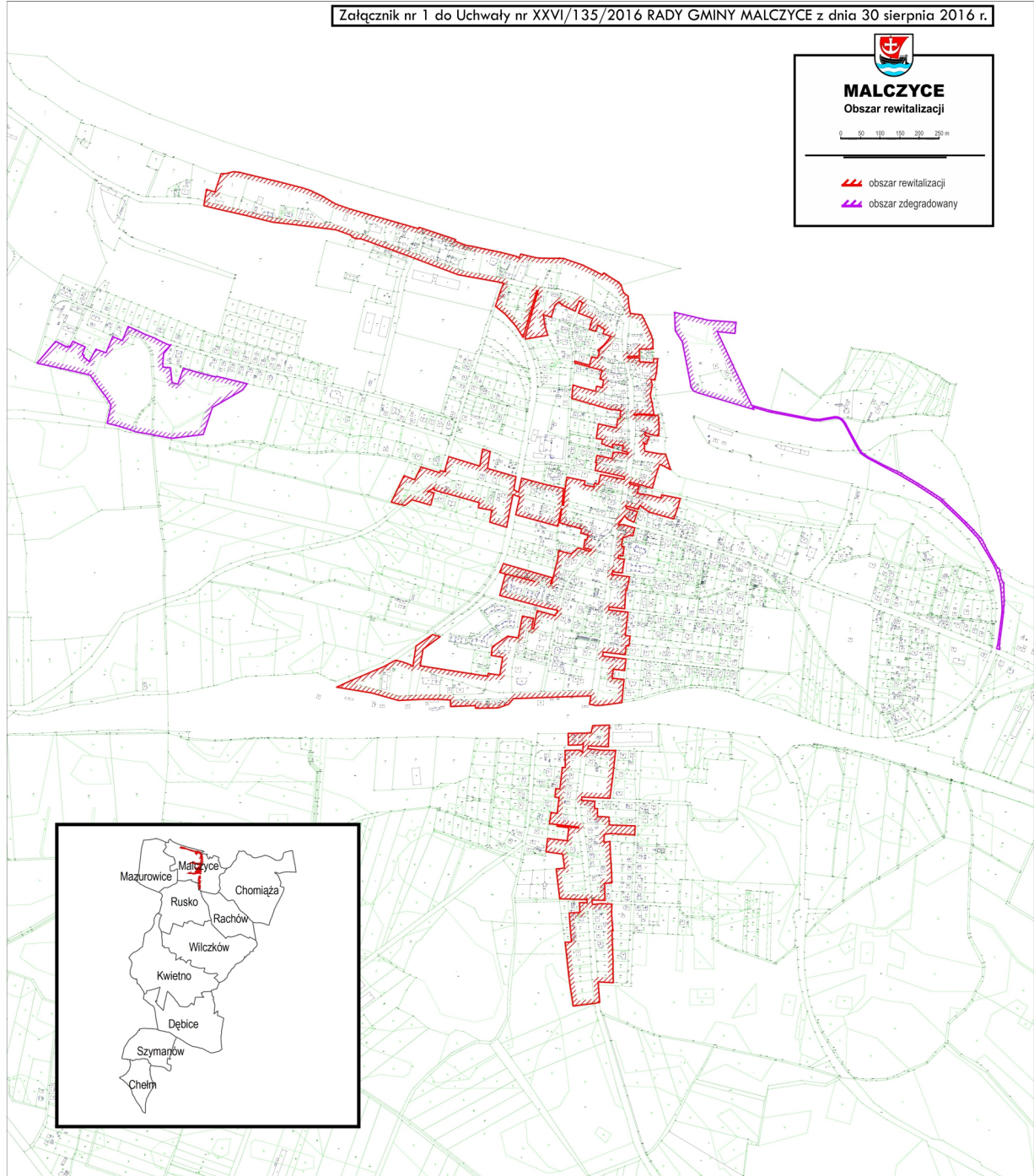
§ 5. Uchwała wchodzi w życie 14 dni po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

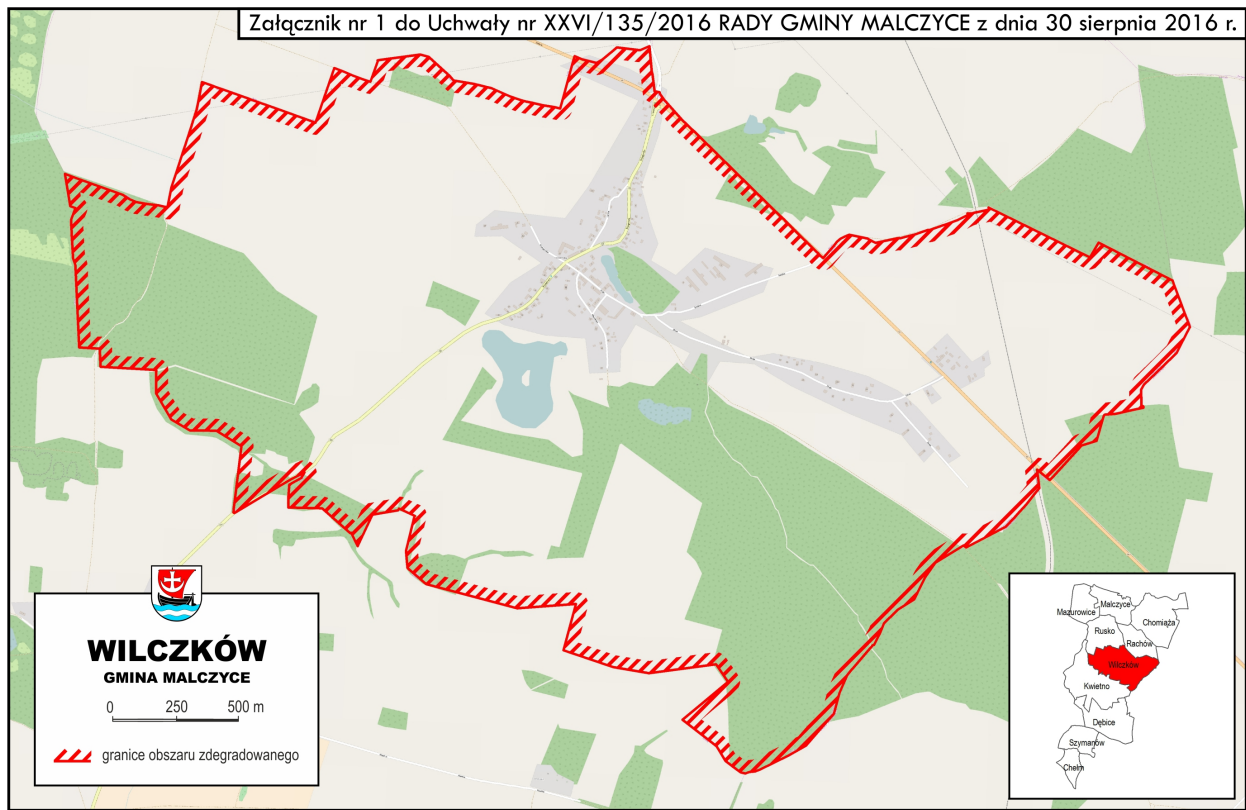
Przewodniczący Rady Gminy:
M. Głowacki

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXVI/135/2016 RADY GMINY MALCZYCE z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXVI/135/2016 RADY GMINY MALCZYCE z dnia 30 sierpnia 2016 r.

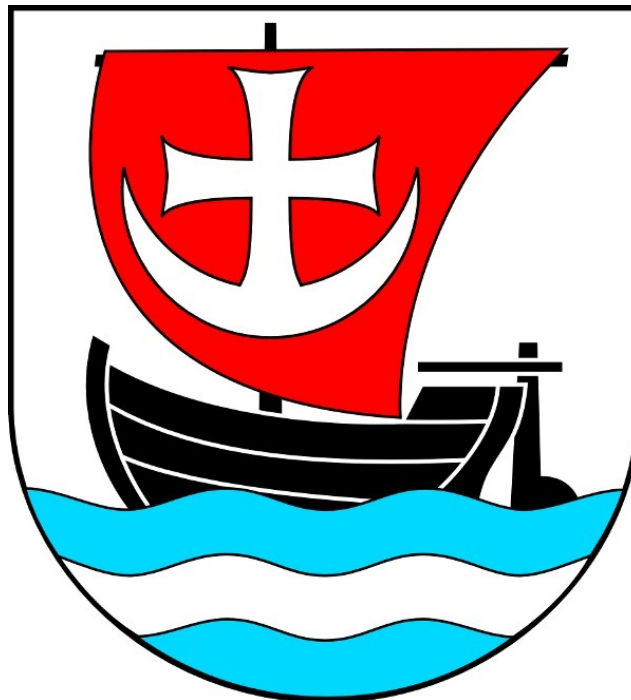
Unia Europejska
Fundusz Spójności

Załącznik nr 2 do UCHWAŁY nr
XXVI/135/2016
RADY GMINY MALCZYCE
z dnia 30 sierpnia 2016 r.

DIAGNOZA

przygotowana na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Malczyce

Malczyce, 2016

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

Wstęp.....	s. 3
Cel diagnozy	s. 3
Partycypacja społeczna w procesie tworzenia Programu	s. 4
Metodologia wyznaczenia obszarów	s. 5
Obszar zdegradowany Gminy Malczyce	s. 7
Szczegółowe wskazania wskaźnikowe	s. 12
Obszar rewitalizacji Gminy Malczyce	s. 15
Charakterystyka negatywnych zjawisk w Gminie Malczyce	s. 17
1. Sfera społeczna	s. 17
2. Sfera gospodarcza	s. 20
3. Sfera funkcjonalno-przestrzenna	s. 21
4. Sfera techniczna	s. 21
5. Sfera środowiskowa	s. 22
6. Podsumowanie	s. 22

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wstęp

Gmina Malczyce przystąpiła do procedury opracowania **Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 - 2022 (GPR)**. Na podstawie dokumentu Gmina będzie planować i wdrażać zadania mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców i zmniejszenie skali problemów (społecznych, gospodarczych i przestrzennych) w obszarach kryzysowych.

Integralną częścią GPR jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie ustalenia obszaru rewitalizacji, na którym występuje kumulacja negatywnych zjawisk, przede wszystkim w sferze społecznej.

Rewitalizacja to zestaw działań mających na celu poprawę sytuacji na obszarach gminy, gdzie występują sytuacje kryzysowe. Działania te obejmują sferę społeczną, gospodarczą funkcjonalno- techniczną, środowiskową oraz przestrzenną. Dzięki realizacji tych działań w wyznaczonych obszarach nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców.

Gmina Malczyce to malowniczo położona gmina w województwie dolnośląskim. Znajduje się ona w obrębie makroregionu Niziny Śląskiej. Część północna gminy przylega do rzeki Odry i do jej dopływu Średzkiej Wody. Na pozostałym odcinku nie występują granice naturalne.

Przez gminę przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 94 z kierunków Wrocław Zielona Góra, nr 345 do Strzegomia i nr 338 do Wołowa, ruchliwa magistrala kolejowa z Wrocławia do Legnicy i Drezna oraz dwie nieczynne dla ruchu pasażerskiego linie kolejowe z Malczyc do Strzegomia i z Malczyc do Jawora. Przez Malczyce wiedzie również odrzański szlak wodny floty śródlądowej prowadzący z Gliwic do Szczecina (z portem i stoczną). Największym zakładem przemysłowym jest stocznia Malbo. Istnieje także kilka gospodarstw hodowli drobiu. Przez obszar gminy przepływa rzeka Odra na odcinku od 304,8 do 306,55 km jej biegu. Stanowi długość zaledwie 1,75km, a mierzy od 60 do 100m szerokości. Rzeka stanowi naturalną, północną granicę gminy.¹

1. Cel diagnozy

Prezentowana diagnoza powinna umożliwić stwierdzenie, które obszary w Gminie Malczyce spełniają kryteria obszarów **zdegradowanych (art. 9 ustawy)** oraz obszarów **rewitalizacji (art. 10)**. Diagnoza powinna prezentować czytelne i kompleksowe treści w zakresie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji

¹ Strategia Rozwoju Gminy Malczyce 2015-2022

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

Na mocy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz.1777) przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do wdrożenia i prowadzenia procesu rewitalizacji stanowią zadania własne gminy. Gmina Malczyce przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji, zgodnie z wytycznymi ustawy, zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proces wskazania tych terytoriów, zgodnie z zapisami w ustawy, obliguje Gminę do stosowania konkretnych, obligatoryjnych procedur.

Obszar może zostać wskazany jako obszar zdegradowany, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw);
- środowiskowych (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska);
- przestrzenno-funkcjonalnych (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziomu obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych)
- technicznych (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar, który cechuje się wyjątkową koncentracją wyżej wymienionych zjawisk, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację **z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako obszar rewitalizacji**. Może on obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, ale nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy ani zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby jej mieszkańców. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji, mogą być podzielone na podobszary, które nie muszą posiadać wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z nich występowania koncentracji opisanych wyżej negatywnych zjawisk. Tak obszar zdegradowany, jak i rewitalizacji mogą stanowić to samo terytorium. Oba wyznacza Rada Gminy Malczyce w drodze uchwały. Wyznaczenie w gminie zarówno obszaru zdegradowanego, jak i rewitalizacji wymaga przeprowadzenia **diagnozy** potwierdzającej spełnienie przez nie przesłanek określonych w art. 9 i art. 10 ustawy o rewitalizacji i wskazującej terytoria najbardziej zdegradowane pod względem społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

2. Partycypacja społeczna w procesie tworzenia Programu

Zgodnie z założeniami ustawy o rewitalizacji, cały proces przygotowania, prowadzenia i oceny GPR musi zapewnić aktywny udział interesariuszy poprzez ich udział w szeroko rozumianych konsultacjach społecznych. Diagnoza, oprócz analizy dostępnych danych charakteryzujących każdą sferę, powinna oprzeć się na poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy (mieszkańców, liderów lokalnych, instytucji, firm, organizacji pozarządowych ect.). Proces tworzenia dokumentu oparty jest na prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji. Oparty jest również na zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji; wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji; zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, możliwości wypowiedzenia się poprzez różne dostępne formy: bezpośrednio (np. poprzez debatę, zgłaszanie uwag ustnych, wizyty i spacery studyjne) i pośrednio (np. poprzez zgłaszanie swoich uwag za pomocą internetu, poczty tradycyjnej ect.). Wójt zobowiązany jest do zapewnienia wszelkich możliwych form partycypacji tak, aby włączyć w proces tworzenia GPR jak najszerszą rzeszę zainteresowanych.

3. Metodologia wyznaczenia obszarów

Metodologia wyznaczania obszarów została oparta na analizie dostępnych danych statystycznych w oparciu o wskaźniki przyporządkowane do każdej z 5 sfer:

- społecznej;
- technicznej,
- środowiskowej,
- funkcjonalno - przestrzennej,
- gospodarczej.

Dla celów analizy statystycznej obszar gminy został podzielony na 38 ulic wsi Malczyce oraz 10 wsi, tj. Chełm, Chomiąża, Dębice, Kwietno, Mazurowice, Rachów, Rusko, Szymanów, Wilczków, Zawadka. Analiza obszaru wsi Malczyce w podziale na ulice jest uzasadniony ze względu na liczbę mieszkańców (3106 osób, co stanowi 53% mieszkańców całej gminy) oraz wewnętrzne zróżnicowanie i nierównomierne rozłożenie zjawisk negatywnych zdiagnozowane już na etapie przygotowawczym do zasadniczych badań. Dla tych obszarów uzyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Malczyce oraz w innych instytucjach zewnętrznych - np. Powiatowym Urzędzie Pracy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji, szkół. Zebrane dane dotyczą roku poprzedzającego diagnozę - 2015.

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

Uzyskane dane przeanalizowano pod kątem możliwości stworzenia listy porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej zmiennej do jednostki ustalonego obwodu. Weryfikacja wskaźników objęła następujące elementy:

- poprawność metodologiczną - wskaźnik powinien opisywać w sposób czytelny i przejrzysty dany problem, powinien być łatwy w odbiorze przez czytelnika, łatwo weryfikowalny, powinien również różnicować przestrzeń i być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi,
- poprawność przestrzenną - wskaźnik powinien zostać odniesiony do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do obszaru;

W wyniku tak przeprowadzonej procedury wskazano listę 17 wskaźników, które zastosowano dla oceny stopnia kumulacji problemów w przestrzeni Gminy. Wskaźniki te obejmują sferę społeczną (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość/patologie,), sferę gospodarczą (stopień przedsiębiorczości) sferę infrastrukturalną (brak placów zabaw, miejsc parkingowych) oraz sferę techniczną (budynki wymagające termomodernizacji) i sferę środowiskową (obejmującą występowanie negatywnych zjawisk w obszarze środowiska naturalnego, mające pośrednie lub bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia mieszkańców gminy) . Pozwoliło to w dalszym etapie na wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W ramach przeprowadzonej analizy wskaźnikowej przyporządkowano następujące wskaźniki w każdej z pięciu sfer:

SFERA SPOŁECZNA

- Udział osób w wieku poprodukcyjnym ogóle populacji
- Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców
- Liczba osób objętych pomocą społeczną (ogółem)
- Liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo
- Liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność
- Liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezrobocie
- Liczba czynów karalnych stwierdzonych ogółem

SFERA GOSPODARCZA

- Zarejestrowani w CDEiG ogółem za rok 2015
- Wyrejestrowani z bazy w CDEiG w 2015
- Wpisani w CDEiG w roku 2015 na 1 mieszkańca

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

- Place zabaw (bez szkolnych)
- Miejsca parkingowe

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

- **SFERA TECHNICZNA**
- Liczba budynków sprzed 1945 roku
- Liczba mieszkań komunalnych - ogółem
- Liczba mieszkań nie posiadających dostępu do urządzeń techniczno-sanitarnych
- Liczba budynku wymagających termomodernizacji

STEFA ŚRODOWISKOWA

- Ilość dzikich wysypisk śmieci

Jednocześnie wzięto pod uwagę inne zjawiska charakterystyczne dla każdej ze sfer, mogące mieć wpływ na jakość życia mieszkańców, które jednak z przyczyn obiektywnych nie podlegały kwantyfikacji. Ponadto, w procedurze przygotowania programu, dokonano diagnozy obszarów kwalifikujących się do objęcia Gminnym Programem Rewitalizacji, również przy **aktywnym uczestnictwie interesariuszy**. W czerwcu 2016 roku zostało przeprowadzone badanie ankietowe w tym zakresie, obejmujące całą Gminę.

Głównym celem badania było poznanie subiektywnych ocen dotyczących problemów poszczególnych obszarów gminy. Badanie przeprowadzono metodą PAPI (został przeprowadzony bezpośredni wywiad kwestionariuszowy) na reprezentatywnej próbie losowej 190 mieszkańców gminy. Jako narzędzie do przeprowadzenia badania posłużył kwestionariusz ankietowy. Pomiarzy zostały uzyskane w wywiadzie bezpośrednim z zachowaniem anonimowości każdej pytanej osoby. Kwestionariusz został również zamieszczony na stronie internetowej gminy oraz na portalu społecznościowym Facebook.

Mieszkańcy za pomocą kwestionariusza ankietowego wskazali miejscowości, które według nich noszą znamiona obszarów zdegradowanych. Zgodnie ze sporządzonym arkuszem, respondenci zostali poproszeni o ocenę występowania poszczególnych problemów w 5, ustawowo wskazanych sferach.² W trakcie analizy w kierunku diagnozy, przeprowadzono również warsztat, podczas którego omówiono sytuacje kryzysowe w każdej ze sfer, występujące na obszarze gminy. W warsztacie uczestniczyło 20 osób, mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, lokalni liderzy. W trakcie warsztatu, podczas pracy w grupach zostały wyznaczone i schierarchizowane obszary kryzysowe występujące w Gminie.

4. Obszar zdegradowany Gminy Malczyce

Obszar **zdegradowany** to obszar na którym występuje stan kryzysowy, pojawia się kumulacja zjawisk negatywnych, głównie obserwowanych w sferze społecznej. Analizie został poddany cały obszar Gminy, tak aby pozyskać dane pozwalające na wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Wszystkie obszary zostały poddane analizie wskaźnikowej w celu ustalenia zjawisk negatywnych, występujących na obszarze gminy. Każdy z 17 przyjętych wskaźników został skwantyfikowany w zakresie:

² Raport z Badania Ankietowego dotyczącego wyznaczenia obszarów zdegradowanych, czerwiec 2016

Unia Europejska
Fundusz Spójności

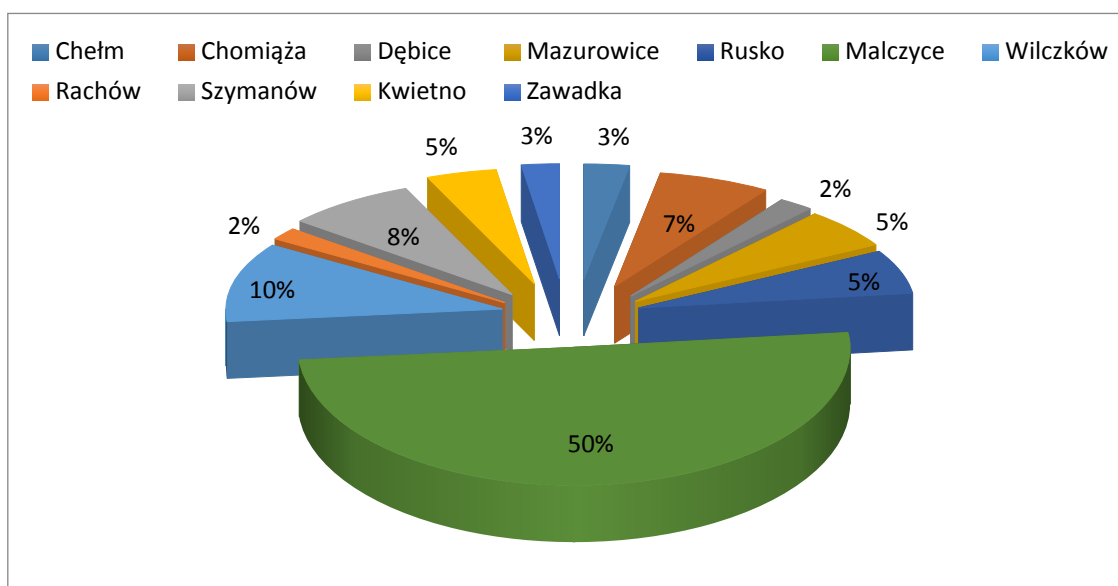

- ulicy – w odniesieniu do obszaru wsi Malczyce; badanych),

3 – występowanie stanu kryzysowego w jednej z pozostałych badanych sfer (poza społeczną).

W wyniku ww. analizy do obszaru zdegradowanego zaliczono 9 ulic Malczyc i 2 wsie (tab.1). Na obszarze tym występuje wysokie natężenie zjawisk kryzysowych przy jednoczesnej ich kumulacji w kilku obszarach.

Ponadto w ramach prowadzonego badania ankietowego, Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie obszaru, który według nich ma wskazania do rewitalizacji. Na podstawie macierzy zależności wskazywania obszarów zdegradowanych oraz udziału mieszkańców poszczególnych miejscowości w badaniu powstał wykres prezentujący wskazania obszarów zdegradowanych przez mieszkańców (Rys. 1).

Źródło: Raport z Badania Ankietowego dotyczącego wyznaczenia obszarów zdegradowanych, czerwiec 2016

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, obszary zaliczone do zdegradowanych pokrywają się z subiektywną oceną mieszkańców, którzy również wskazali te obszary jako kryzysowe.

Dodatkowo, ankietowani, którzy określali jako swoje miejsce zamieszkania Malczyce, poproszeni byli o dokładniejsze wskazanie obszarów w obrębie tej miejscowości, które zgodnie z ich opinią można zakwalifikować jako zdegradowane.

Większość wskazań odnotowano dla ulicy Sienkiewicza, obszarów po byłej papierni i cukierni. Kolejnymi miejscami określanymi jako zdegradowane były okolice ulicy Dworcowej oraz 1-go Maja. Według mniejszej liczby osób działania rewitalizacyjne powinny objąć ulice: Portową, Mickiewicza, Polną, centrum Malczyc, wszystkie wjazdy do miejscowości oraz obszar stawu/ basenu przeciwpowodziowego³.

³ Raport z Badania Ankietowego dotyczącego wyznaczenia obszarów zdegradowanych, czerwiec 2016

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Analiza wskaźników oraz badania ankietowe jednoznacznie wskazują na obszary kryzysowe występujące w Gminie Malczyce.

Obszar wyznaczony jako zdegradowany stanowi 19,73% całej gminy, zamieszkuje go 36,66% mieszkańców. Obszar zdegradowany stanowią następujące ulice: Dworcowa, 1-go Maja, Mazurowicka, Mylna, Polna, Sienkiewicza, Stocznia, Topolowa, Romualda Traugutta. Obszar wiejski, zdefiniowany jako zdegradowany stanowią miejscowości: Chełm i Wilczków (tab. 6).

W ramach obszaru zdegradowanego występowała kumulacja negatywnych zjawisk w każdej z przyjętych w analizie sfer (tab. 1-5) w odniesieniu do analizy wskaźnikowej:

SFERA SPOŁECZNA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości średnie dla gminy	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji
Demografia	Udział osób w wieku poprodukcyjnym (%)	16,76	18,60	21,40
Bezrobocie	Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców (%)	3,38	4,14	3,89
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną (%)	6,27	9,70	9,19
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo (%)	0,50	4,30	0,94
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność (%)	2,76	4,33	4,23
Ubóstwo	Udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezrobocie (%)	3,50	6,40	6,91
Przestępczość	liczba czynów karalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,0135	0,0132	0,0141

Tab. 1 Zestawienie porównawcze wskaźników dla sfery społecznej

Sfera społeczna obszaru zdegradowanego charakteryzuje się kumulacją zjawisk kryzysowych. W odniesieniu do zjawiska demograficznego – udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców - wskaźnik procentowy dla obszaru jest o ponad dwa punkty procentowy wyższy niż średnia dla gminy. W odniesieniu do zjawiska bezrobocia, wskaźnik procentowy jest najwyższy dla obszaru zdegradowanego i wynosi 4,14%, gdzie średnia wartość dla Gminy stanowi 3,38%. Wskaźniki w obszarze ubóstwa również charakteryzują się znacznie wyższą wartością na obszarze wskazanym jako zdegradowany – w przypadku ogólnej ilości osób objętych pomocą społeczną, średnia wartość dla Gminy stanowi 0,50, w przypadku obszaru zdegradowanego wzrasta ona blisko o 4 punkty %. Udział osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność na

Unia Europejska
Fundusz Spójności

obszarze stanowi 4,33% i jest on o wyższy niż średnia dla całej Gminy Malczyce (2,76%). Podobna sytuacja występuje w obrębie wartości związanej z udziałem osób objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia – wartość ta dla obszaru wynosi 6,4% osób, natomiast procentowy udział w tych świadczeniach dla osób bezrobotnych na obszarze Gminy wynosi 3,50%. Powyższe dane wskazują na kumulację zjawisk kryzysowych na obszarze wskazanym jako zdegradowany.

SFERA GOSPODARCZA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości średnie dla gminy	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji
Aktywność gospodarcza	Podmioty w CEiDG w przeliczeniu 1 mieszkańca	0,0235	0,0165	0,0161
Aktywność gospodarcza	Podmioty wyrejestrowane z CEiDG w 2015 r. relacji do zarejestrowanych (%)	15,44%	25,71%	29,17%
Aktywność gospodarcza	Podmioty wpisane do CEiDG w 2015r. na 1 mieszkańca	0,0066	0,0042	0,0054

Tab. 2 Zestawienie porównawcze wskaźników dla sfery gospodarczej

Sfera gospodarcza również charakteryzuje się trzema gorszymi wskazaniem w odniesieniu do obszaru zdegradowanego w zestawieniu ze średnią gminną. Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEiDG, w przypadku obszaru, jest niższa niż wartość gminna. Równocześnie, w roku 2015, znacznie więcej podmiotów zostało wypisanych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej- na obszarze wyznaczonym jako zdegradowany – 25,71% , w tym przypadku średnia dla gminy jest niższa o 10 procent. Statystyka pokazuje również, że ilość podmiotów, które zarejestrowały się w 2015 roku w Ewidencji na obszarze jest znacznie niższa, niż wartość średnia dla gminy.

SFERA PRZESTRZENNO- FUNKcjONALNA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości dla gminy (ilość w obszarze/średnia na obszar)	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji
Infrastruktura	Place zabaw (bez szkolnych) (liczba/średnia na 1 obszar)	10/0,208	4/0,363	2/0,285
Infrastruktura	Miejsca parkingowe (liczba/średnia na 1 obszar)	82/1,71	42/3,82	42/6,00

Tab. 3. Zestawienie porównawcze dla wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wskaźniki przyporządkowane do sfery przestrzennej wprawdzie nie wykazują statystycznie gorszych wartości dla obszaru zdegradowanego, jednak analiza dodatkowa wskazuje, iż dostęp do placów zabaw i innych obiektów rekreacyjnych jest bardzo ograniczony, a dostępne są zniszczone i nieatrakcyjne. Sytuacja taka jest uciążliwa zarówno w skali Gminy, jak i w odniesieniu do obszaru zdegradowanego.

Ilość miejsc parkingowych w skali zapotrzebowania całej gminy, a zwłaszcza Malczyc, jest niewystarczająca.

SFERA TECHNICZNA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości średnie dla gminy (ilość w obszarze/średnia na obszar)	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji
Degradacja	Liczba budynków komunalnych sprzed 1945 (liczba/średnia na 1 obszar)	58/1,21	40/3,64	35/5,00
Potrzeby remontowe	Liczba mieszkań komunalnych (liczba/średnia na 1 obszar)	124/2,58	94/8,55	77/11,00
Potrzeby remontowe	Liczba mieszkań komunalnych nie posiadających dostępu do urządzeń techniczno-sanitarnych (ustęp splukiwany, łazienka) (liczba/średnia na 1 obszar)	20/0,42	17/1,55	14/2,00
Potrzeby remontowe	Liczba budynków komunalnych wymagające termomodernizacji (liczba/średnia na 1 obszar)	66/1,38	42/3,82	36/5,14

Tab.4. Zestawienie wskaźników dla sfery technicznej

Wszystkie wskaźniki w ramach sfery technicznej wykazują znacznie gorsze wartości, niż średnie dla gminy. Na obszarze zdegradowanym występuje zagęszczenie budynków i mieszkań komunalnych, co wiąże się z występowaniem potrzeb remontowych i modernizacyjnych.

SFERA ŚRODOWISKOWA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zjawisko	Wskaźnik	Wartości średnie dla gminy (ilość w obszarze/średnia na obszar)	Obszary zdegradowane	Obszary rewitalizacji

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Degradacja środowiska	Liczba dzikich wysypisk (liczba/średnia na 1 obszar)	7/0,15	4/0,36	2/0,29

Tab. 5. Zestawienie porównawcze wskaźników dla sfery środowiskowej

W ramach sfery środowiskowej wzięto pod uwagę ogólny stan środowiska w Gminie, jak również przeanalizowano poziom zagrożenia wynikający z zauważalnej degradacji środowiska. Wskaźniki porównawcze dla Gminy wskazują niekorzystne ich natężenie na obszarze zdegradowanym.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	udział osób w wieku poprodukcyjnym (%)	udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców	liczba osób objętych pomocą (%)	liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na ubóstwo (%)	liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na niepełnosprawność (%)	liczba osób objętych pomocą społeczną ze względu na bezrobocie (%)	liczba czynów karalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Podmioty w CEiDG na 1 mieszkańca	Podmioty wyrejestrowane z CEiDG w 2015 r. w relacji do zarejestrowanych (%)	Podmioty wpisane do CEiDG w 2015r. na 1 mieszkańca	Place zabaw (bez szkolnych)	Miejsca parkingowe	Liczba budynków komunalnych sprzed 1945	Liczba mieszkań komunalnych	liczba mieszkań komunalnych nie posiadających dostępu do urządzeń techniczno-sanitarnych (ustęp splukiwany, łazienka)	Liczba budynków komunalnych wymagające termomodernizacji	Występowanie dzikich wysypisk śmieci
Gmina Malczyce	16,76	3,38	6,27	0,50	2,76	3,50	0,013	0,023	15,44	0,007	10	82	58	124	20	66	7
Błotna	7,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Dworcowa	21,43	13,10	16,67	2,38	5,95	16,67	0,000	0,024	50,0	0,012	0	12	2	11	5	2	1
Działkowa	15,53	2,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,010	0,019	0,00	0,010	0	14	0	0	0	0	0
Gajowa	14,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Górna	31,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,031	0,00	0,000	0	0	0	0	0	0	0
Jana	18,52	0,00	1,85	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Klonowa	7,66	3,23	5,24	0,81	3,23	2,02	0,028	0,032	25,0	0,012	0	0	0	0	0	0	0
Kolejowa	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0
Kolonia Cukrowni	15,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Kolonia Papierni	13,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,029	0,00	0,015	0	0	2	2	0	2	0
Krótką	16,67	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Łąkowa	10,66	6,56	5,33	0,00	2,46	4,10	0,025	0,016	25,00	0,004	0	0	0	2	0	2	0
1 Maja	26,92	2,71	4,98	1,13	3,17	4,07	0,016	0,018	12,50	0,007	1	0	12	20	3	12	0

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Mazurowicka	9,21	6,58	6,58	2,63	2,63	5,26	0,053	0,013	0,00	0,013	0	0	2	3	1	2	0
Adama Mickiewicza	19,40	1,87	4,85	0,00	1,12	2,24	0,026	0,045	16,60	0,015	0	26	10	14	0	14	0
Mylna	23,73	5,08	13,56	1,69	1,69	8,47	0,000	0,000		0,000	0	0	3	5	0	3	0
Ogrodowa	18,26	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,061	14,29	0,009	0	0	0	0	0	0	0
Pocztowa	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Polna	12,41	4,38	9,49	0,73	5,11	8,76	0,000	0,036	20,00	0,015	0	0	1	1	1	1	0
Południowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Poprzeczna	17,86	0,00	7,14	0,00	7,14	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Portowa	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	0	0	0	0	0	0	0
Różana	16,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,020	0,00	0,020	0	0	0	0	0	0	0
Sadowa	15,09	0,00	5,66	0,00	1,89	0,00	0,000	0,094	20,00	0,057	0	0	0	0	0	0	0
Sienkiewicza	18,01	4,35	14,29	0,62	4,97	8,70	0,019	0,012	50,00	0,003	1	0	7	13	3	7	1
Słoneczna	16,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Spokojna	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Sportowa	7,69	7,69	30,77	0,00	0,00	30,77	0,000	0,154	50,00	0,000	0	0	1	1	0	1	0
Stocznia	16,67	25,00	66,67	0,00	25,00	50,00	0,000	0,000		0,000	0	0	1	4	0	1	1
Strażacka	8,33	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,028	0,00	0,000	0	0	0	0	0	0	0
Szkolna	18,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,013	0,00	0,000	0	0	1	1	0	1	0
Środkowa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,300	0,00	0,100	0	0	0	0	0	0	0
Topolowa	5,88	11,76	14,71	0,00	11,76	14,71	0,000	0,059	50,00	0,029	0	0	2	6	1	2	0
Romualda Traugutta	22,16	1,89	7,84	0,27	4,86	5,95	0,011	0,011	50,00	0,000	0	30	8	24	1	9	0
Wąska	31,25	6,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,125	0,00	0,063	0	0	1	4	1	1	0
Zielona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0
Żeglarska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,250	0,00	0,000	0	0	0	0	0	0	0
Wesoła	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000		0,000	0	0	0	0	0	0	0

Miejscowości

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Chełm	10,53	8,77	17,54	1,75	7,02	3,51	0,018	0,000	0,00	0,000	1	0	0	1	1	1	0
Chomiąże	14,15	3,77	6,60	0,24	2,36	2,59	0,014	0,009	0,00	0,002	1	0	0	0	0	0	1
Dębice	16,46	3,11	4,66	0,00	2,48	3,11	0,006	0,016	40,00	0,003	1	0	0	0	0	0	0
Kwietno	15,06	4,94	8,05	1,82	2,34	3,12	0,010	0,026	0,00	0,005	1	0	2	2	0	2	0
Mazurowice	17,34	3,25	4,34	0,27	3,79	0,00	0,016	0,033	8,33	0,011	1	0	1	4	2	1	0
Rachów	20,90	2,24	0,75	0,00	0,75	0,00	0,007	0,030	0,00	0,000	1	0	0	0	0	0	1
Rusko	18,18	1,30	2,92	0,00	1,30	0,65	0,010	0,019	0,00	0,006	1	0	0	0	0	0	1
Szymanów	20,62	3,09	2,06	1,03	2,06	1,03	0,010	0,072	14,29	0,021	0	0	0	0	0	0	0
Wilczków	13,18	3,39	8,66	0,38	3,39	3,77	0,011	0,017	11,11	0,000	1	0	2	6	1	2	1
Zawadka	16,67	5,00	10,00	0,00	0,00	10,00	0,000	0,017	0,00	0,000	0	0	0	0	0	0	0

Tab. 6. Szczegółowe wskazania wskaźnikowe dla poszczególnych obszarów zdegradowanych

Unia Europejska
Fundusz Spójności

5. Obszar rewitalizacji Gminy Malczyce

Wyznaczając zasięg obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami wynikającymi z ustawy o rewitalizacji:

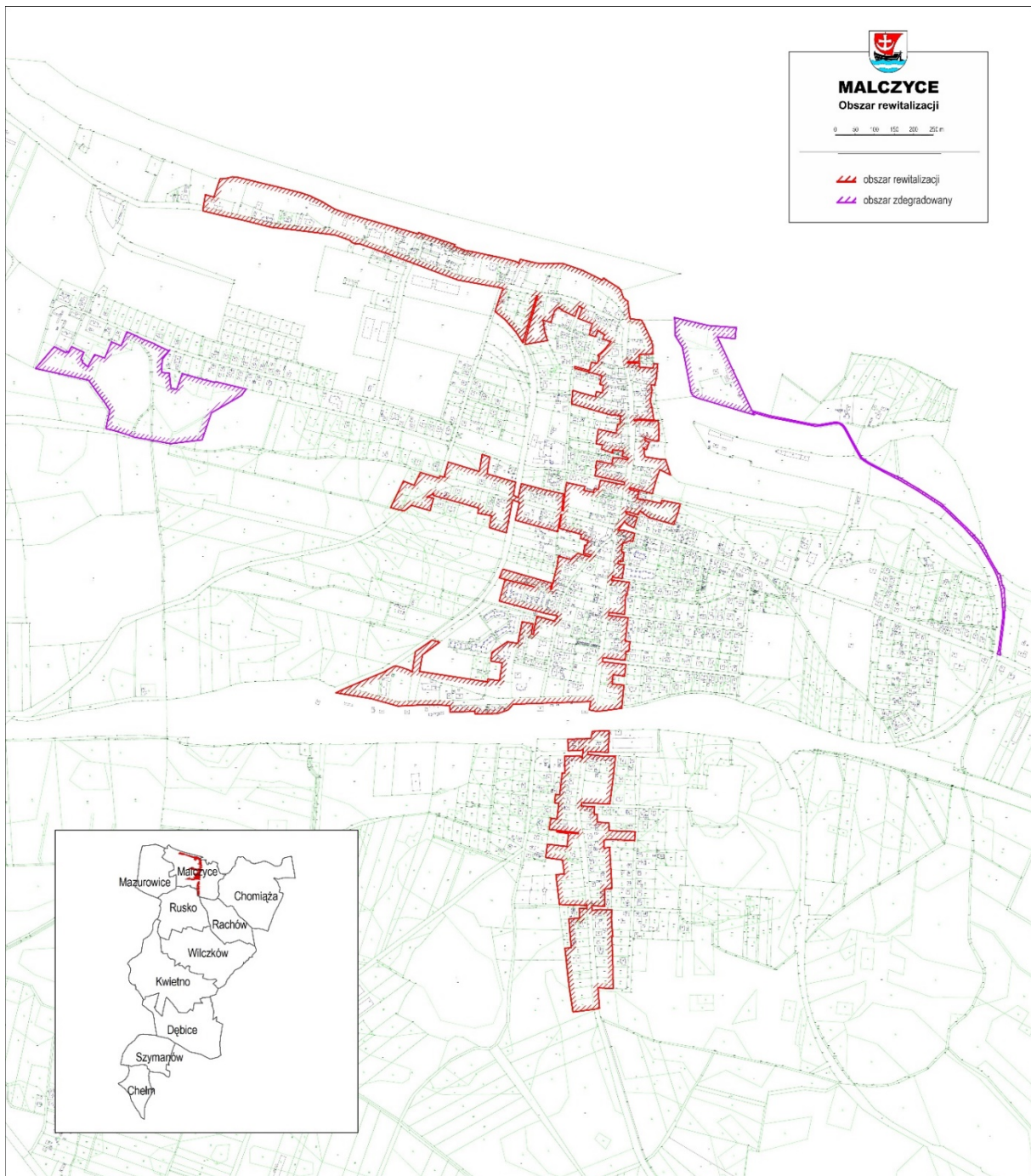
- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego. Jako istotne znaczenie dla rozwoju analizie podlegały jego uwarunkowania przestrzenne, funkcjonalne, potencjał kapitałów ect;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy;
- obszar rewitalizacji powinien tworzyć geograficznie zwarty obszar umożliwiający racjonalnie planowanie działań rewitalizacyjnych i inwestycyjnych.

W oparciu o ww. kryteria do obszaru rewitalizacji zaliczono 7 ulic wsi Malczyce:

1. Dworcowa
2. 1- go Maja
3. Mazurowicka
4. Mylna
5. Polna
6. Henryka Sienkiewicza
7. Romualda Traugutta

Obszar rewitalizacji stanowi 0,86 % powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 25,72% ludności Gminy Malczyce.

Rozkład przestrzenny obszaru przedstawia mapa 1.

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

Mapa 1. Obszar rewitalizacji Gminy Malczyce (obszar zaznaczony na czerwono).

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

6. Charakterystyka negatywnych zjawisk w Gminie Malczyce

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji, przeprowadzona na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji wskazała problemy w poszczególnych sferach, co w konsekwencji pozwoliło na określenie skali i potrzeb rewitalizacyjnych obszaru wskazanego do rewitalizacji.

1. Sfera społeczna

Ogólna sytuacja w Gminie

W gminie Malczyce występuje natężenie negatywnych zjawisk społecznych, których źródeł można szukać wśród takich zjawisk jak: bezrobocie, ubóstwo czy przestępczość. Liczba osób bezrobotnych w gminie ma różne wahania – na przykład w roku 2014 zauważono spadek osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, czego wynikiem było z powstaniem nowych zakładów oferujących pracę w sąsiednich gminach. Ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż najbardziej potrzebującą grupą odbiorców świadczeń są rodziny z dziećmi. W latach 2009 – 2014 liczba rodzin objętych pomocą sukcesywnie spadała. W chwili obecnej sytuacja ta powinna również ulec poprawie, ze względu na rządowy program 500+. Bardzo często beneficjentami GOPS są też renciści i emeryci (średnio 14% korzystających z pomocy), wśród których zauważalne są zjawiska związane z gwałtownym starzeniem się społeczeństwa. Przewiduje się, iż liczba ta będzie sukcesywnie wzrastać w ciągu następnych lat. Wraz z tym procesem zauważalne będą zjawiska wykluczenia społecznego, singularyzacji wśród osób starszych, obniżenia jakości życia.

Najwyższe wskaźniki bezrobocia pojawiają się w grupie osób w wieku 25 -34 lata, o niskich kwalifikacjach, lub ich braku. Są to również osoby, które nie nabyły doświadczenia zawodowego umożliwiającego elastyczne funkcjonowanie na rynku pracy. Pożądanymi osobami na rynku pracy są osoby z wyższym, najlepiej specjalistycznym wykształceniem, posiadające kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.

Gminy zauważalny jest deficyt uczestnictwa w życiu społecznym organizacji z trzeciego sektora, wprawdzie pomalą wzrasta poziom partycypacji wśród lokalnych grup nieformalnych, lokalnych liderów, związków kościelnych. W gminie działają kluby sportowe czy OSP. W gminie od 2010 roku funkcjonuje fundusz sołecki, co do pewnego stopnia służy integracji i aktywizacji społecznej. Działalność kulturalna opiera się na Gminnym Ośrodku Kultury, który prowadzi świetlice wiejskie. Oferta oświatowa skupiona jest wyłącznie w miejscowości Malczyce (przedszkole oraz w jednym budynku szkoła i gimnazjum). Wychowaniem przedszkolnym objęte są dzieci w wieku 3-6 lat.

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

PROBLEMY I ZJAWISKA OBSZARU REWITALIZACJI NA TLE

GMINY MALCZYCE

SFERA SPOŁECZNA

Starzenie się społeczeństwa (wrażny wzrost liczby osób starszych) wynika z negatywnych procesów takich jak: trwający proces starzenia się społeczeństwa przy jednoczesnym spadku przyrostu naturalnego. Taka sytuacja sprawia, że odsetek ludzi starych w społeczeństwie szybko rośnie. Jest to skutek wydłużania ludzkiego życia, postępu cywilizacyjnego i poprawy jakości życia - przy jednoczesnym obniżeniu poziomu dzietności. W przyszłości będzie to powodować zmniejszanie się podaży siły roboczej na rynku pracy i utrudnienia w systemie zabezpieczenia społecznego. Zjawisko to widoczne jest w **wysokim udziale osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców**. Gminę Malczyce zamieszkuje 5 793 osoby, osób w wieku poprodukcyjnym jest 971 co stanowi 16,76%. W obszarze wskazanym do rewitalizacji, udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 21,14% i jest aż o 4,5 pkt. % wyższy niż w całej Gminie.

Wysoki udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców. Na koniec 2015 r. zarejestrowano 196 bezrobotnych w Gminie Malczyce. Prawie 30% osób bezrobotnych zamieszkuje obszar wskazany do rewitalizacji. Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców stanowi 3,89% w obszarze rewitalizacji, w obszarze zdegradowanym 4,14%, a w całej Gminie 3,38%. Skutki bezrobocia są jednym z problemów społecznych występujących na rynku pracy. Bezrobocie obszaru i Gminy ma swoje negatywne skutki zarówno psychospołeczne i ekonomiczne. Bezrobocie przyczynia się do konsumpcji środków Gminy, które mogą zostać przekazane na inny cel rozwojowy (obszary kulturalne, edukacyjne ect.).

Ponadto społeczne skutki bezrobocia odczuwalne są przez całe lokalne społeczeństwo. Osoby które żyją poniżej minimum egzystencji lub ich dochody nie wystarczają na podstawowe zaspokojenie potrzeb bytowych, funkcjonują w poczuciu zagrożenia, stresu. Istnieje silny związek pomiędzy wzrostem przestępczości a poziomem bezrobocia. Niezatrzymanie procesów bezrobocia może powodować szeroko rozumiane zagrożenia społeczno-ekonomiczne, których kumulacja wystąpi przede wszystkim na obszarze wskazanym do rewitalizacji. W Gminie Malczyce liczba osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia GOPS wyniosła 203, a na obszarze rewitalizacji 103, co stanowi ponad 50%. Natomiast udział tych osób w stosunku do liczby ludności na obszarze rewitalizacji wynosi prawie 5%, a w gminie 3,5%.

Wzrost ilości osób objętych wsparciem społecznym. Problem ubóstwa wykazuje również tendencję do koncentracji w określonych strefach Gminy. W całej gminie w 2015 roku były 363 osoby korzystające z pomocy społecznej, co stanowiło 6,3% wszystkich osób zameldowanych w Gminie na pobyt stały. Na obszarze rewitalizacji wskaźnik ten był

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

znacznie wyższy, wynosił 9,19%. W Gminie Malczyce liczba świadczeń pomocy społecznej, w latach 2009-2015, nie uległa gwałtownym zmianom.

Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia i niepełnosprawności wynika przede wszystkim z obserwowanego w ostatnich latach ubożenia społeczeństwa, co jest efektem nawarstwiania się problemów na rynku pracy, spadku aktywności i zniechęcenia mieszkańców czy tzw. dziedziczenia ubóstwa. Znaczny udział osób otrzymujących pomoc ze względu na niepełnosprawność wskazuje natomiast na realne ryzyko wykluczenia społecznego i zawodowego. Aż 160 osób korzystało ze wsparcia ze względu na niepełnosprawność na terenie Gminy, a 63 osoby na obszarze rewitalizacji. Udział osób korzystających z opieki społecznej ze względu na niepełnosprawność na obszarze rewitalizacji jest wyższy aż o 1,5 pkt % w stosunku do obszaru całej gminy. **Kumulacja różnego rodzaju negatywnych zjawisk społecznych sprzyja wzrostowi przestępczości na obszarach** zdegradowanym i rewitalizacji. Zjawiska te mają odzwierciedlenie we wzroście liczby czynów karalnych - na obszarze rewitalizacji, w 2015 roku 3 razy częściej były popełniane przestępstwa niż na terenie całej Gminy. Sytuacja ta przekłada się na ogólny brak poczucia bezpieczeństwa, a zwłaszcza na obszarze zdegradowanym i wskazanym do rewitalizacji. Wysokimi notowaniami w występowaniu w/w zjawisk charakteryzują m.in. ulice: Dworcowa, 1-go Maja, Mylna.

Różnego rodzaju wykluczenia związane z funkcjonowaniem na rynku pracy, związane są z słabą jakością kapitału ludzkiego. Jednym z elementów kształtującym tę kwestię jest dostęp i jakość edukacji. W gminie, w przypadku osiągania wyników z egzaminów kończących poszczególne etapy edukacji, nie zauważa się dużych odstępstw od średnich krajowych. W przypadku egzaminu kończącego szkołę podstawową, zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji wykazują gorsze wskazania niż cała gmina: średnia dla gminy wynosi - 66,44 dla obszaru zdegradowanego – 58,87, dla obszaru rewitalizacji – 57,07.

Uzasadnienie

Niewątpliwie, na obszarach zdegradowanym i wskazanym do rewitalizacji występuje kumulacja zjawisk społecznie negatywnych. Wyodrębniony obszar rewitalizacji, charakteryzuje się nie tylko wyjątkowo negatywną kumulacją zjawisk kryzysowych, ale jest też wyodrębnionym przestrzennie obszarem, który pretenduje do stworzenia spójnego systemu powiązań funkcjonalnych w zakresach: społecznym, geograficznym, przestrzennym i gospodarczym. Warunkiem rewitalizacji obszaru jest stworzenie warunków dla zintegrowanego rozwoju. Reintegracja obszaru pozwoli na synergii z pozostałymi częściami Gminy. Wdrożenie spójnych działań naprawczych, skumulowanych przede wszystkim na obszarze społecznym, pozwoli na ograniczenie negatywnych zjawisk oraz na stworzenie warunków do dalszego rozwoju.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Zgodnie z przyjętą metodologią, przeprowadzona analiza wskazuje również na występowanie innych negatywnych zjawisk w pozostałych sferach:

Strefa gospodarcza

PROBLEMY I KRYZYSOWE W SFERZE GOSPODARCZEJ

Rozumienie przedsiębiorczości na poziomie Gminy zobowiązuje władze do patrzenia na nią nie tylko w aspektach ekonomicznych, ale również społecznych. Zadaniem władz jest tworzenie, szeroko rozumianych warunków inwestycyjnych, promowanie przedsiębiorczości i inicjowanie wewnętrznej i zewnętrznej współpracy z interesariuszami gminy w tym zakresie. Przeprowadzona analiza wykazała następujące zjawiska w sferze gospodarczej:

- W 2015 roku na terenie Gminy Malczyce zostało zarejestrowanych 136 podmiotów, w tym na obszarze rewitalizacji 24, co stanowi ponad 17%. Aż 33% przedsiębiorstw zostało wyrejestrowanych na obszarze wskazanym do rewitalizacji, co świadczy o krótkim czasie prowadzenia działalności gospodarczej. Wynika to z braku postaw przedsiębiorczych, braku wiedzy i możliwości naprawczych oraz wysokich kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, co zwłaszcza na jej rozwojowym etapie stanowi istotną barierę w rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.
- **Brak współpracy przedsiębiorców**, którzy wspólnie mogliby tworzyć ofertę gospodarczą zarówno w centrum jak i na terenie Gminy Malczyce, a tym samym, brać czynny udział w aktywizacji obszaru oraz stanowić dobry przykład dla kolejnych, początkujących przedsiębiorców;
- **Niedostateczna podaż dobrze płatnych i umożliwiających awans miejsc pracy**, co skłania młodych mieszkańców do opuszczenia Gminy Malczyce, a także przyczynia się do wzrostu bezrobocia;
- **Niedostateczna aktywność przedsiębiorcza mieszkańców**, która wynika nie tylko z negatywnych, ogólnokrajowych trendów gospodarczych (brak wyraźnego wsparcia instytucjonalnego i finansowego dla małych i średnich przedsiębiorstw, wysokie koszty prowadzenia działalności, zmiany w przepisach prawa itp.), ale także z braku stosownej wiedzy z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej.

Uzasadnienie

Na terenie Gminy Malczyce, wśród negatywnych zjawisk gospodarczych, wykazuje się niewystarczającą aktywność wśród przedsiębiorców oraz krótką żywotność nowopowstałych przedsiębiorstw. Wsparcie sfery gospodarczej poprzez promocję przedsiębiorczości, tworzenie warunków rozwoju dla mikro i małych przedsiębiorstw, zwłaszcza tą zlokalizowaną w centrum wsi Malczyce - wchodzącą w obszar wskazany do rewitalizacji - pozwoli na pozytywną koncentrację działań, skierowanych do rozprzestrzeniania się rozwoju i potencjału całej Gminy. Wsparcie tej sfery spowoduje

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

zwielokrotnienie korzyści rozwojowych w innych sferach. Rozwój sfery gospodarczej związany jest z rozwojem kapitału ludzkiego i społecznego Gminy.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna

PROBLEMY I ZJAWISKA KRYZYSOWE W SFERZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

- **Niedostateczna ilość pozaszkolnych placów zabaw.** Charakterystycznym terenem rekreacyjnym, mającym często charakter integracyjny, są place zabaw. Z punktu widzenia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych układów terytorialnych, ogromnie ważny jest poziom aktywności społecznej mieszkańców. Place zabaw, jak również inne obszary rekreacyjne (parki, tereny zielone) stanowią istotny punkt na mapie integracji społecznej. Oprócz roli rekreacyjnej mają często rolę wychowawczą. W obszarze rewitalizacji występują tylko 2 place zabaw poza terenami szkolnymi (ul. 1-go Maja, ul. Sienkiewicza).
- **Niska estetyka przestrzeni publicznej,** która zniechęca do korzystania, zamieszkania czy prowadzenia działalności. Stanowi negatywną wizytówkę Gminy, wpływa na subiektywną, niską ocenę całego otoczenia nie tylko pod względem fizycznym, ale też kapitału społecznego;
- **Niedostosowanie przestrzeni do potrzeb osób wymagających specjalnego wsparcia** – takich jak osoby niepełnosprawne, osoby starsze. Obszar często nie spełnia podstawowych funkcji przystosowawczych w odniesieniu do tych osób. Prawidłowe zabezpieczenie potrzeb przestrzennych w tym zakresie podniesie jakość życia mieszkańców oraz wpłynie na podniesienie poczucia bezpieczeństwa.

Na obszarze rewitalizacji, z racji jego lokalizacji w centrum, występuje najwięcej miejsc parkingowych, jednak nie zawsze spełniają one standardy bezpieczeństwa, ponadto podczas analizy problemowej, interesariusze wskazują, iż jest ich niewystarczająca ilość.

Sfera techniczna

PROBLEMY I ZJAWISKA KRYZYSOWE W SFERZE TECHNICZNEJ

- Strefa techniczna odnosi się do stanu technicznego obiektów budowlanych z przeznaczeniem mieszkaniowym, jak również do oceny funkcjonalności rozwiązań umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska. W Gminie Malczyce jest zlokalizowanych 58 budynków mieszkalnych z udziałem gminy sprzed 1945 roku, a na terenie rewitalizowanym aż 35, co stanowi ponad 60%.

**DOLNY
ŚLĄSK**Unia Europejska
Fundusz Spójności

- Wskaźnik dla liczby lokali komunalnych w gminie wynosi 2,58%, natomiast w obszarze aż 11%. Liczba mieszkań nie posiadających dostępu do urządzeń techniczno-sanitarnych w gminie wynosi 0,42% a w obszarze rewitalizacji aż 2%.
- Ponad 50% z ww. budynków zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji wymaga termomodernizacji.

Sfera środowiskowa

PROBLEMY I ZJAWISKA KRYZYSOWE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

W Gminie Malczyce występuje sektor budynków mieszkalnych w których stosuje się duży odsetek paliw węglowych, używanych na potrzeby grzewcze.

Ponadto wykazuje się istnienie dzikich wysypisk śmieci. Dzikie wysypiska są to niebezpieczne miejsca, które są nieprzystosowane do składowania odpadów. Stanowią one szczególne zagrożenie dla środowiska i człowieka np.:

- chemiczne i mikrobiologiczne zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych,
- chemiczne i mikrobiologiczne skażenie gleb sąsiadujących z dzikim wysypiskiem,
- wysokie zagrożenie pożarowe,
- niszczenie walorów estetycznych krajobrazu;
- zagrożenie epidemiologiczne,
- zagrożenie rozpowszechniania się drobnoustrojów poprzez nadmierny rozwój owadów, gryzoni i ptaków;
- emisja nieprzyjemnego odoru;

Dzikie wysypiska powstają bardzo szybko i w bardzo różnych miejscach, powodem ich powstawania jest przede wszystkim, niska świadomość ekologiczna społeczeństwa związana z brakiem wiedzy o ewentualnych zagrożeniach.

PODSUMOWANIE

Analiza negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych na terenie Gminy Malczyce wykazała ich koncentrację w określonych jej częściach. Podczas wyznaczania obszaru, oprócz występowania i kumulacji zjawisk kryzysowych, bardzo ważnym elementem jest zasada koncentracji przestrzennej. Rozproszenie terytorialne nie zawsze przynosi oczekiwane rezultaty, pojedyncze wdrażanie projektów pozostaje często bez wpływu na trwałą zmianę. W związku z tym zaproponowano spójny obszar spełniający ustawowe kryteria. Zintegrowane planowanie działań na obszar wskazany do rewitalizacji, pozwoli na jednoczesne, spójne wspieranie wszystkich sfer, w których diagnozowano problemy. Całościowa, spójna reintegracja społeczna pozwoli na jednoczesne uruchomienie wsparcia kapitału ludzkiego oraz dostosowanie przestrzeni publicznej od wzrastających, w wyniku aktywizacji kapitału, potrzeb.